

— Munkaadójának revolverével öngyilkosságot akart követni. Öngyilkossági kísérletet akadályoztak meg vasárnap este az Apáca-utca 24. számú házban. Agoston Mártonnal hasszabb idő óta állott alkalmazásban egy 18 éves cselédleány, aki vasárnap délután ellopta munkaadójának a revolverét. Öngyilkossági szándékát munkaadója még idejében észrevette és a leány kezéből kicsavarta a revolvert. Az életunt leányt a rendőrségre kísérték, ahonnan amikor lemondott öngyilkossági szándékáról, hazabocsátották. Tettét szerelmi bánatban akarta elkövetni.

— **Sírva védekezett az ujszegedi templom betörője.** Vézna, megtört arcú kis asszonyka állott hétfőn templombetöréssel vádolva dr. Molnár István törvényszéki bíró előtt. Mezei Józsefné 21 éves asszony ellen az ügyész ség azért adott ki vádiratot, mert az elmúlt hét szombatján az ujszegedi templomból egy oltárterítőt lopott el. A vád megállapításai szerint Mezeiné szombat délután belopózkodott a templomba, ahol ekkor már senki sem tartózkodott és az egyik oltárról leemelt egy terítőt. Tettét a sekerstyés még idejében észrevette, rendőrt hívott, aki Mezeinét a rendőrségre kísérte. A templombetöréssel vádolt asszony a törvényszék előtt sirva tett beismerő vallomást, nyomorával védekezett. A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék megállapította bűnösségét és 10 napi fogházbüntetésre ítélte.

— **Meglopta lakásadóját.** Lopással és sikkasztással vádoltan állította hétfőn az ügyész ségi fogházor dr. Molnár István törvényszéki bíró elé Lévai József napszámost. Lévai hosszabb időn keresztül Ujszegeden Sebők Endréné virágárusnál lakott albérletben. Sebőknetől az elmúlt hónapban különböző célokra kisebb-nagyobb összegeket vett fel, a pénzt elsikkasztotta. Néhány nappal ezelőtt, amikor lakásadója nem tartózkodott odahaza, bement Sebőkne szobájába és a szekrényből egy öltözet ruhát vett ki, amelyet azután elzalogosított. Lévai beismerő vallomásában nyomorával védekezett. A törvényszék kéthónapi fogházbüntetést szabott ki Lévaira.

— **Tűz a kenderszáritóban.** Hétfőn délután tüzet jeleztek Ujszegedről, a kendergyár száritójában tűz ütött ki. A tűzoltók a gyár háztűzoltóságával együtt a tüzet rövid idő múlva lokalizálták.

— **Közügyülés.** A Szegedi Izr. Árvaegylet május 22-én délelőtt 11 órakor a Hitközség nagytermében tartja évi rendes közgyűlését, amelyre tisztelettel meghívjuk egyetűnknek rendes tagjait és árvaügy barátait. Elnökség. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó, 2. Evi jelentés, 3. Zárószámadások, felmentvény, 4. 1941. évi költségvetés, 5. Esetleges indítványok. 199

Szeged sz. kir. város polgármesterétől
27548—1941. E. sz.

Hirdetmény

A szeged—horgosi határut 2146—4300 km. szelvények közötti szakaszának kőburkolattal való kiépítésére vonatkozó terveket és kisajátítási összeírást a mai naptól kezdődőleg 15 napi időre a városi mérnöki hivatalban: Széchenyi-tér 11. sz. II. em. 13. ajtó közszemlére tettem ki — egyben az ut kiépítése ügyében 1941. évi május 27. napján délelőtt 10 órára helyszíni közigazgatási előzetes bejárást tűztem ki, gyűlekezési hely: Kiszéksőségi állami elemi iskola épülete.

Az érdekeltek a terveket és a kisajátítási összeírást a bejárást előtt a mérnöki hivatalban a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetik és a netán szükséges felvilágosításokat ugyanott kérhetik.

Az esetleges felszólamlásokat vagy észrevételeket a közszemléretétel ideje alatt írásban a polgármesteri hivatalban vagy a helyszíni tárgyalás alkalmával előszóval lehet előterjeszteni.

Szeged, 1941. május 9.

Dr. Pálffy József polgármester.

A Délmagyarországi
telefonszáma
éjjel-nappal
13—06

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Főiskolai diákok énekelnek és vezényelnek...

Az ifjuság és a kóruskultura minden hívének és barátjának őszinte öröme (és joggal mondhatnók: ünnepe) volt a polgári iskolai tanárképző főiskola énekkarának vasárnapi hangversenye. Ez az iskola hovatovább nemcsak úttörő, de kimagasló helyet foglal el az új magyar kóruskultura szolgálatában, de ezenfelül — új ifjuságot teremt az új magyar zene értése és megértése nagyszerű feladatai számára. Ebből az iskolából indult el a Kamarakórus, amely zászlaján és szívében Kodály Zoltánnak és Bartók Bélának mély magyarságból Európa számára kivirágzott költészetét hordozta, azt a költészetet, amelyhez hasonló csak Ady Endréc volt a nem magyarkodó, de végzetesen magyar új művészetben. A Kamarakórus országnak, világnak elvitte a bizonyítékot, hogy a dalkultura nem egyenlő a sörcsarnokok mindenestre vidám, de olcsó és bizony híg szórakozásaival és azt is, hogy valóra vált a költő látomása: »ifju szívekben éleke... Ezek a főiskolás fiatalok nemcsak megéreztek ennek a költészetnek ősi televényből való új magyar dobánásait, de felkészültek arra, hogy továbbvigyék és továbbadják a most bontakozó fiatalságnak. És éppen ebben volt (sajnosan: csak volt) a Kamarakórusnak egyik legfőbb jelentősége. Azok a fiatalok álltak össze a legnemesebb kóruskultura önzetlen és művészi szolgálatára, akik az iskolák, a tantermek küszöbén állnak, hogy tanárokként új magyar szépségek iránt bontogassák az utának jövők szívét és értelmét. Am néhány év gyönyörű virágzása után az idén váratlanul és érthetetlenül elhallgatott a főiskolai Kamarakórus... Utánagondolni is nehéz, fájdalmas: mi történt itt, vagy mi nem történt, milyen sivatagi homokba temetődött bele ez a virágzó árvácska, ez a gyengéd nefelejcs?... Magyarazatot szeretnénk hallani erre a megmagyarázhatatlan és szencsétlenül hibás elhallgatásra: ki a felelős ezért, ki az értetlen, vagy milyen akadályok tették lehetetlenné ennek az ifju és magyartáji költészetnek virágzását.

A vasárnapi hangverseny gyönyörű eredményei tették fel önkéntelenül ezeket a kérdéseket. Mert a főiskolás énekkar új szereplése öröm volt az ifjuság és a kóruskultura minden hívének. Dr. Szögi Endre főiskolai tanár, a Kodály-tanítások hű és elhivatott hordozója évek óta végzi ezt az alig elismerhető, csak megismerhető nagyszerű nevelői munkát, amelyre csak elhivatott tanár és muzsikuss képes. Ez a munka szorosan a Vásárhelyi Zoltán kecskeméti eredményei mellett áll, bizonyos vonalban több is annál, hiszen itt a jövőendő tanárai kapnak egy életre és hivatásra szóló tanítást. Munkájának legújabb eredményeiből kaptunk most egy drága, úde csokorra valót az évvégi bucsuzkodó hangversenyen.

Ezalkalommal nem a kiválogatott kórus elitcsapata és annak ifju művészpretenziója tagjai jelentek meg a díszterem pódiumán, hanem a főiskola ifjuságát, egész összetételét jelképező 60—70 tagu együttes, a vegyeskar eszményien szép összhangjában. Szögi Endre törekvései itt nem a minőségi, a zenei elhivatás szelekciója volt elsőrendű művészi grádusok felé, hanem az, hogy a jövő polgári iskolai tanárai kapcsolódjanak egy-egy az énekkar közösségében. Ez a kar már céljánál és összetételénél fogva is más kitűzések felé halad, mint a desztillált kórusművészetet szolgáló kamaragyüttes. Mégis ez az énekkar az iskolai képzés, az ifjusági szolgálat és a zenei nevelés egyik legszebb példája. Az úde és friss hangok mosolygó ifjusága, a fegyelem önkéntes vállalása, a közös cél lelkes, helyenkint boldog szolgálata és emellett a nagy nevelői cél teljes megértése, a magyar kórusköltészet intuitív megérzése és a figyelmes árnyalás, a teljes összhang ünneppé teszi az énekkar eredményeit és szereplését.

Es ahogy megszólal a vegyeskar tömör, színesen árnyalt, olykor szárnyaló hangja, egymásután lépnek elő az együttesből fiuk, lányok, a főiskola most végző negyedéves hallgatói, akik felváltva énekelnek a karban és utána vezénylik a kórust... Ez volt az egyik különleges értéke, zenei és pedagógiai jelentősége a hangversenynek. Szögi Endre nemcsak nemesen szárnyaló énekkart teremtett, de a vezénylést is rábízta énekeire, azokra, akik most nemcsak maguk is kikerülnek az iskolába és akiknek rövidesen egy-egy énekkar élére kell állaniuk... A főiskola hát nemcsak éneket tanít, vagy az éneklés tanítását!

tanítja, de példát ad a vezetésre is. Az ifju kamarastereket, fiukat-lányokat pedig nem választották ki a »kiváló zeneiségű diákok« közül, hanem szinte mindazokat a kar elé állították, akik az idén elhagyják a főiskolát. Gyönyörű példája a főiskolai zenei és nevelői munkájának.

Egymásután léptek elő a diákok a kórusból és vezényelték Kodály, Bach, Halmos, Neuwack, Friderici, Nádasdy Kálmán és Bárdos kórusait. A lelkesen kipirult és elfogódott ifju vezénylők között nem egy elhivatott, kész és kitűnő tehetség akad, akinek tanári pályája elé fellelkesülve nézhetünk. Hogy csak néhány ilyen példát említsünk: Nagy Sándor, aki Kodály Szent István énekét, Nagy Edit, aki az »Esti dal«, Nagymihály Etelka, aki Bárdos »Vendégjátékát« és mindonke előtt a pompás zenei öntudatu és felkészültségű Garamszegi József, aki Kodály fenséges himnuszát »A magyarokhoz« vegyeskarát vezényelte elragadó ritmizálással. De Papp Sári, Tamásy Petronella, Magdó Ilona, Battancs Aranka, Osskó Adrienne, Benke Mária és persze elsősorban az egész kar a főiskola ének-zene tanzékeinek munkáját szolgálta és eredményeit mutatta be. A hangverseny előtt dr. Szögi Endre nagyvonalu előadásban vázolta a zenei oktatás új pedagógiai célkitűzéseit. A nagyszámu közönség pedig — amelynek sorában ott láttuk Tóth Béla polgármesterhelyettes, Balogh Anyos tankerületi főigazgatót, az egyetem professzorai közül számosat — elragadtatással és megújuló lelkesedéssel tapsolta az ifju tanárjelölteket, akik tanultak, énekeltek, vezényeltek, hogy taníthassanak... hogy elvigyék az ifjuság felé a magyar költészet legszebb nefelejcsét. Es hinni szeretnők, hogy a gyönyörű pedagógiai dokumentáció után új életre sarjad a sivatagi homokból a főiskolai kamarakórus tisztult művészi szelleme is. (v. gy.)

TŐZSDE

Budapesti terménýtőzsdezárlat. A többnapos lemorzsolódó irányzat a hét első napjára is áttért és az értékek lánghán futottak. A tulzottan alacsony jegyzések után később kissé megelénkült a vételi érdeklődés, amely a lefelé irányuló hangulatot megállította, úgyhogy a nyitási árszintek lassan megtérültek. A tőzsdeidő második felében, külső vételi megbízásokra az Urikányi, a Ganz, a Magyar Cukor és a Gumi megajvitották árfolyamukat és magasabban zárt. A piac többi értékei közül a Bauxit, a Kőszén, a Fegyver, a Rima és a Tröszt alacsonyabbak voltak. A végzárlat egyenetlenül alakult. Zárlati árfolyamok: Magyar Nemzeti Bank 226.—, Kőszén 637.—, Ganz 30.30, Izzó 259.—, Szegedi kenderfonógyár —.

Zürichi devizazárlat. Páris 9.85, London 17.75 fél, Newyork 431.—, Milánó 21.75, Berlin 172.50, Szófia 4.25, Bukarest 3.—.

A Magyar Nemzeti Bank valutaárfolyamai. Angol font —, belga fr. —, dán kor. —, dinár —, dollár 343.00—348.00, francia frank —, hollandi forint —, cseh-szlovák korona — (20 K-nál nagyobb címletek kivételével), szlovák kor. 11.45—11.75 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével, kanadai dollár 250—300, leva —, ten 3.20—3.40, lira 17.40—17.90, német márka —, svéd kor. 71.70—72.70, svájci frank 79.68—80.60.

Budapesti terménýtőzsdezárlat. A gabonátőzsdén az árak változatlanok.

Budapesti terménýtőzsde hivatalos árjegyzése. Buza 78 kg-os 24.—, rozs 71 kg-os 20.—, sörárpa kiváló 27.00, L 26.00, sörárpa 25.—, takarmányárpa 22.—, ipari árpa 68 kg-os 24.—, zab 41 kg-os 22.70, kukorica 19.80.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

BEREY GEZA

főszerkesztő,

a Délmagyarország Hírlap- és Nyomdavállalat Rt. ügyvezető-igazgatója.

Szerkesztőség: Szeged, Rudolf-tér 6., I. em. — Ejszakai szerkesztőség: Kálvária-utca 14. — Kiadóhivatal: Szeged, Aradi-utca 8. — Telefon (szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda): 13-06

Kiadótulajdonos:

Délmagyarország Hírlap- és Nyomdavállalat Rt.

Nyomatott: ABLAKA GYÖRGY kőrtorgógépén
Szeged, Kálvária-utca 14., telefon 10.34

Felelős üzemvezető: Ablaka István.